

Participatie en communicatieplan project Thorn - Wessem

Bezoekadres

Maria Theresialaan 99
6043 CX Roermond

Postadres

Postbus 2207
6040 CC Roermond

IBAN: NL10NWAB0636750906

KvK: 67682065

088 88 90 100

info@waterschaplimburg.nl

www.waterschaplimburg.nl

titel   Participatie en communicatieplan dijkversterkingsproject Thorn - Wessem
subtitel
datum   19 april 2024
versie   1.0
status   Definitief
zaaknr.   2022-Z7754
documentnr.   WLDOC-341772369-4426

vrijgave   Dit document is tot stand gekomen onder verantwoordelijkheid van Ralph Gaastra in samenwerking met:

naam	Functie	rol
Marleen Weijters	Communicatie adviseur	Waterschap Limburg
Anke Nikkessen	Omgevingsmanager	Waterschap Limburg

Dit document is vrijgegeven door Ralph Gaastra

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Het project Thorn - Wessem	4
2.1 Wat houdt het project in?	4
2.2 Wat is er tot nu toe aan participatie gedaan?	5
3. Participatie planuitwerkingsfase	7
3.1 Stakeholders	7
3.2 Participatiemomenten en planning	8
3.3 Participatievormen	11
4. Communicatie	12

1. Inleiding

Onze Maas. Onze veiligheid. Om de inwoners en bedrijven in het Maasdal te blijven beschermen, werken we iedere dag aan sterke dijken. Dat vraagt om slim samenspel met partners en betrokkenen. Samen bepalen we wat belangrijk is voor het gebied. Zo ook bij het dijkversterkingsproject Thorn – Wessem, onderdeel van het landelijke Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP).

Dit participatieplan gaat over de inrichting van het participatieproces voor dijkversterkingsproject Thorn – Wessem in de planuitwerkingswerkingsfase. Op hoofdlijnen staat beschreven wat het project inhoudt, wat er gaat gebeuren en hoe we de omgeving (partners en betrokkenen) informeren en hoe de omgeving kan participeren.

2. Het project Thorn – Wessem

2.1 Wat houdt het project in?

Waterschap Limburg werkt aan sterke dijken in heel Limburg. Eén van de projecten is de dijkversterking Thorn – Wessem. Het dijktraject Thorn - Wessem bestaat voornamelijk uit een groene dijk behalve bij de Maasboulevard waar het een harde kering is. Achter een groot deel van het tracé van de dijk, ligt de Thornerbeek.

De dijk Thorn – Wessem is niet sterk en niet hoog genoeg om Thorn en Wessem ook in de toekomst te beschermen tegen hoogwater. Daarom wordt de dijk versterkt conform de huidige wettelijke richtlijnen.

Doordat de dijk versterkt gaat worden, is er onvoldoende ruimte voor de huidige smalle Thornerbeek. Daarom gaan we deze beek verleggen. Daarbij hebben we de opgave om deze in te richten als een natuurbeek om te voldoen aan de vereisten van de Europese Kaderrichtlijn Water. Doel is het verbeteren van natuurkwaliteit door herinrichting van oevers, uiterwaarden en beekmondingen. Daarmee verbeteren de leefomstandigheden voor flora en fauna die van nature in de beek thuishoren.

De gemeente Maasgouw werkt daarnaast aan een lange termijnvisie voor het gebied tussen Thorn en Wessem. Deze visie is in gang gezet door de verschillende ontwikkelingen die in het gebied spelen. Zowel de dijkversterking als de beekverlegging worden zo optimaal mogelijk afgestemd met de maatregelen die volgen uit de lange termijnvisie van de gemeente Maasgouw.

Dit participatieplan gaat echter enkel over dijkversterking Thorn - Wessem met de aanpak van de dijk en het beekherstel.

Figuur 1: Projectgebied

2.2 Wat is er tot nu toe aan participatie gedaan?

Vanaf de start van de verkenning in 2016 zijn de verschillende overheden middels diverse overlegstructuren betrokken bij het project. Dit is als volgt vormgegeven:

- In de Ambtelijke Projectgroep (APG) heeft overleg plaatsgevonden met betrokken ambtelijke vertegenwoordiging voor het project Thorn - Wessem;
- Er was een periodiek overleg met de stuurgroep HWBP Noordelijke Maasvallei, waarbij Waterschap Limburg samenwerkt met partners als Rijkswaterstaat, het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, provincie Limburg en alle Maasgemeenten. Hierin werd op hoofdlijnen ingezoomd op projecten waaronder ook project Thorn - Wessem.
- Aan het eind van de verkenningsfase van project Thorn - Wessem is de brede stuurgroep Noordelijke Maasvallei overgegaan tot Bestuurlijk Platform HWBP WL.
- Voor project Thorn - Wessem is een Bestuurlijk Overleg ingesteld dat de bestuurlijke richting geeft tijdens het proces en de besluitvorming voorbereidt. In het Bestuurlijk Overleg Thorn - Wessem hebben Waterschap Limburg, gemeente Maasgouw, provincie Limburg, Rijkswaterstaat en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat zitting.

Ook is vanaf de start van de verkenning samen met de omgeving, waaronder inwoners, ondernemers en vertegenwoordigers van belangenverenigingen uit het gebied toegewerkt naar een voorkeursalternatief. Het gebied, de opgave, kansen en knelpunten zijn verkend en kansrijke oplossingen zijn uitgewerkt.

- Hiervoor is waterschap Limburg in het najaar van 2016 gestart met kansensessies met de omgeving. Toen is het omgevingsproces gestart: met open vizier om de omgeving en het gebied te leren kennen, wat zijn de mooie en de lelijke plekken, wat zijn kansen, waar moeten we rekening mee houden. Deelnemers (inwoners, ondernemers, belangenverenigingen) zijn voor deze sessies gevraagd in afstemming met gemeente Maasgouw.

- In januari 2017 was een eerste informatiebijeenkomst voor alle inwoners van Thorn en Wessem. Hierin zijn de opgaven, wat er staat te gebeuren, hoe de omgeving wordt meegenomen en kan participeren, en wat de planning op hoofdlijnen is, gecommuniceerd.
- Er zijn tot en met begin 2021 diverse omgevingswerkgroepen, ontwerpateliers en informatie-/inloopbijeenkomsten gehouden. Belangstellenden en belanghebbenden hebben ideeën, oplossingsrichtingen, initiatieven en aandachtspunten kunnen inbrengen.
- Ook werden er keukentafelgesprekken en (inloop)spreekuren gehouden en was het project bereikbaar via website, email en telefoon.
- Begin juli 2019 hebben bestuurders uit de regio een regionale voorzet voor vier van de zes systeemmaatregelen waaronder Thorn - Wessem opgesteld en aangeboden aan de minister van IenW;
- Op 11 juli 2019 bezocht de minister het gebied en ging in gesprek met betrokkenen over de impact van de systeemmaatregelen waaronder ook van Thorn - Wessem;
- In juni 2020 heeft de minister een besluit genomen over de systeemmaatregel Thorn – Wessem. Het gebied wordt beter beschermd met een stevige dijk en het gebied tussen Thorn en Wessem krijgt een waterbergende functie bij specifieke extreme piekafvoeren. De dijk wordt zo gebouwd dat alleen in het uitzonderlijke geval van specifieke extreme piekafvoeren, water over de dijk kan stromen.
- In maart 2021 is het voorkeursalternatief vastgesteld, met uitzondering van type kering bij de Maasboulevard. Het waterschap heeft weliswaar aangegeven dat haar voorkeur uitgaat naar een vaste kering, maar dat waterschap gezien de vele zienswijzen heeft gekozen voor een tussenstap: een verdiepingsslag. In de Nota Voorkeursalternatief is daarom opgenomen dat de in de verkenning onderzochte alternatieven, en mogelijke combinaties ervan, in de planuitwerkingsfase eerst meer in detail worden uitgewerkt. De uitwerking van de keuze ‘vaste kering met ophogen maaiveld’ is vergeleken met de voorkeur van de omgeving van een zelfsluitende kering. Dit proces is in nauwe samenwerking met de gemeente en inwoners verder vorm gegeven in drie verdiepingsbijeenkomsten.
- Het geheel van de resultaten en de conclusie zijn tijdens een Informatiebijeenkomst in april 2022 gedeeld.

Op basis hiervan heeft het dagelijks bestuur van Waterschap Limburg in mei 2022 opnieuw haar voorkeur voor een vaste kering bepaald. De vaste kering vormt daarmee de basis voor het vervolg van de planuitwerkingsfase.

Vanwege de coronapandemie zijn een aantal bijeenkomsten niet fysiek doorgegaan, maar zijn alternatieve, online sessies gehouden of zijn bijeenkomsten doorgeschoven zoals die van verdiepingsslag Maasboulevard. Het project was te allen tijde bereikbaar voor suggesties en vragen.

De verkenningsfase startte eind 2016 en is geëindigd met de keuze van type kering Maasboulevard in 2022.

3. Participatie planuitwerkingsfase

In de verkenningsfase is het voorkeursalternatief (VKA) bepaald, dat wil zeggen de ligging en type kering en het zoekgebied voor de Thornerbeek. In de planuitwerkingsfase gaat het om de verdere uitwerking en inpassing van het voorkeursalternatief. Wij maken daarbij ook graag weer gebruik van de kennis en inbreng van betrokkenen in het gebied.

Het waterschap organiseert de participatie, geeft informatie en houdt belanghebbenden inhoudelijk en procesmatig op de hoogte. Er kan en mag meegedacht worden over de inpassing van het vastgestelde voorkeursalternatief. Op welke manier er meegedacht kan worden, lees je terug in paragraaf 3.3. participatievormen. Er kan hierbij onder andere gedacht worden aan keukentafelgesprekken, inloopbijeenkomsten en klankbordgroepen.

Meningen, ervaringen en ideeën worden actief geïnventariseerd en waar mogelijk ook verwerkt in het ontwerp, MilieuEffectRapport (MER) en het projectbesluit. Participatie geeft overigens geen garantie dat uw inbreng altijd wordt overgenomen en/of verwerkt. Het betekent wel dat we hierover met u in gesprek gaan, laten zien welke belangen er nog meer spelen, met welke wettelijk en beleidsmatige spelregels we te maken hebben en hoe we rekening houdende met dit alles komen tot een zorgvuldige afweging en besluitvorming.

3.1 Stakeholders

In de planuitwerkingsfase worden verschillende groepen participanten betrokken. De verschillende groepen die uitgenodigd worden te participeren zijn:

De stakeholders zijn te verdelen in vijf groepen:

1. Grondeigenaren: eigenaren op wiens grond maatregelen zijn voorzien;
2. Eigenaren van percelen, direct grenzend aan de dijk en/of beek (bewoners en bedrijven);
3. (Thema)vertegenwoordigers van een belang/belangengroep en lokale specialisten;
4. Inwoners Thorn en Wessem;
5. Collega Overheden, zoals een gemeente of Rijkswaterstaat. Zij hebben tevens een adviserende rol in het participatieproces. De inbreng en participatie van collega overheden in het ontwerpproces staat los van hun rol van Bevoegd Gezag.

Expliciet aandacht in het participatieproces krijgt de afstemming met toekomstige beheerorganisaties. Eventueel te realiseren objecten kunnen dan bij oplevering van het project worden overgedragen aan deze beheerorganisaties.

Welke stakeholders onder welke groep vallen en op welk thema zij zich focussen is in Tabel 1 weergegeven.

Groepen	Stakeholders	Thema
1. Grondeigenaren	- particulieren, ondernemers en overheden	Medewerking, minnelijke grondaankoop, overlast, schade, nadeelcompensatie
2. Eigenaren van percelen	- bewoners en ondernemers	Werkzaamheden, overlast, schade
3. (Thema)vertegenwoordigers	- Dorpsraad Wessem - Comité Behoud Historisch Aanzicht Wessem - Natuurmonumenten - Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB) -(Lokale) verenigingen	natuur, recreatie, beheer cultuurhistorie Wessem Natuur en beheer landbouw, beheer natuur en beheer
4. Inwoners Thorn Wessem	Thorn en Wessem	wonen, natuur en recreatie
5. Collega-overheden	- Ministerie - RWS - Provincie Limburg - Gemeente Maasgouw - Procesmatige en inhoudelijke afstemming met overige betrokken overheden - Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit - Waterschap Limburg -> vergunningen en areaalbeheer	waterbergend gebied KRW eisen alle thema's alle thema's alle thema's ruimtelijke kwaliteit eisen vanuit waterschap, raakvlakken kering

Tabel 1 Stakeholders

Klankbordgroep project Thorn - Wessem

Voor het totale project Thorn - Wessem wordt een klankbordgroep opgericht, dit is voor zowel de dijkversterking als de beekverlegging samen. Het is de bedoeling dat er vanuit diverse invalshoeken personen aanhaken, waarbij de vertegenwoordigers oog hebben voor het algemeen belang. Het projectgebied wordt intern opgedeeld in diverse deelgebieden en thema's, zoals bijvoorbeeld cultuurhistorie en recreatie. We beogen per deelgebied/thema ca. 2 personen die als vertegenwoordiger willen aanhaken. Het aanmelden voor de klankbordgroep is voor iedereen toegankelijk en voorzien in het tweede kwartaal van 2024. Dan wordt tevens bepaald hoe vaak er samen gekomen wordt per jaar. De bevindingen van o.a. ontwerpbijeenkomsten worden op hoofdlijnen besproken met de klankbordgroep.

3.2 Participatiemomenten en planning

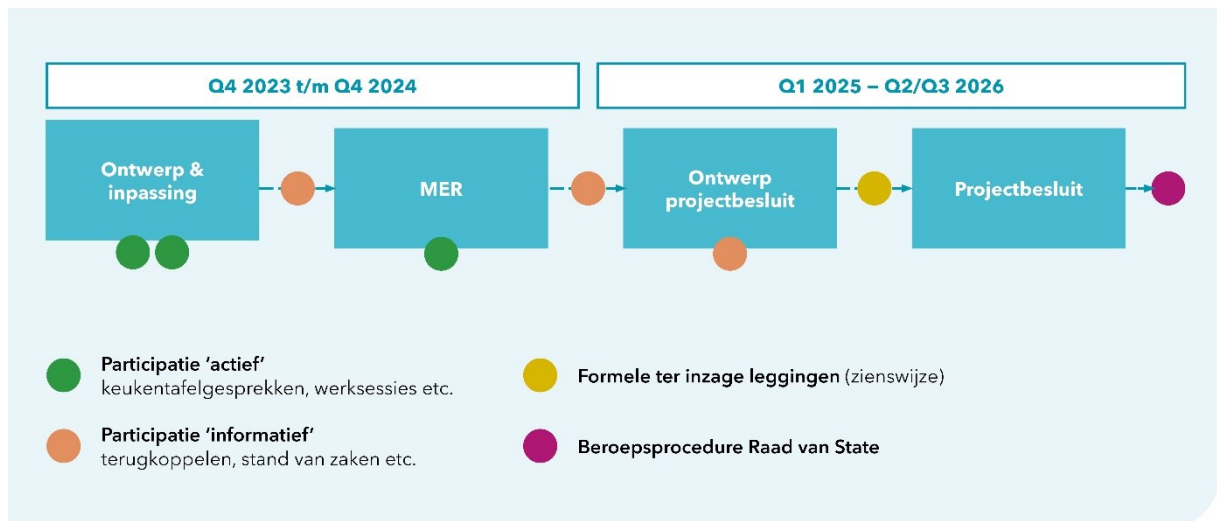
De participatiemomenten zijn in de planuitwerkingsfase gerelateerd aan:

- het ontwerpproces en de inpassing in het landschap;
- milieueffectrapportage (MER);

- de projectprocedure met (ontwerp) projectbesluit, (ontwerp)uitvoeringsbesluiten en bijbehorende vergunningsaanvragen.

Het participatieproces begint met een eerste ontwerp. Vóórdat een eerste ontwerp wordt opgesteld, worden conditionerende onderzoeken uitgevoerd. De resultaten van deze onderzoeken zijn belangrijke informatie voor het ontwerp. Voor de betreding van percelen voor het uitvoeren van conditionerende onderzoeken wordt aan grondeigenaren toestemming gevraagd, voorafgaand aan het onderzoek. De verschillende informele en formele participatiemomenten zijn schematisch weergegeven in figuur 3.

Figuur 3: Participatiemomenten

Ontwerp & inpassing

Tijdens het ontwerpproces kunnen de genoemde stakeholdergroepen actief meedenken. De participatieronde zal in de praktijk bestaan uit keukentafelgesprekken, ontwerp inloopbijeenkomsten, en/of andere werkvormen (zie figuur 3).

De genoemde stakeholdergroepen kunnen actief participeren tijdens het ontwerpproces. In een participatieronde kunnen de stakeholders hun opmerkingen, ideeën en reactie inbrengen. Het team koppelt terug welke ideeën en wensen wel en niet gehonoreerd kunnen worden en waarom. De ideeën en wensen die wel gehonoreerd kunnen worden, worden meegenomen in het maken van een voorlopig ontwerp. Ook dit wordt besproken met de omgeving. Met de inbreng vanuit de omgeving wordt vervolgens een definitief ontwerp uitgewerkt.

Met de eigenaren op wiens perceel maatregelen worden voorzien vinden, afhankelijk van de situatie en mogelijke gevolgen, individuele gesprekken plaats vóór bijeenkomsten met een grotere groep. Dit zijn zogenaamde keukentafelgesprekken: gesprekken bij mensen thuis of met diverse betrokken partijen in kleiner verband over een specifieke situatie. In deze gesprekken krijgen direct betrokkenen de ruimte om kansen, zorgen en wensen te bespreken. Indien het ontwerp persoonlijke belangen raakt wordt dit besproken in één op één keukentafelgesprekken. Dat geldt ook voor gesprekken over het minnelijk verwerven van voor het project benodigde gronden.

MER

Onderdeel van het project is het opstellen van een Milieueffectrapport (MER). In het MER worden de milieueffecten onderzocht die het gevolg zijn van de dijkversterking en het verleggen van de beek inclusief de maatregelen die eventuele negatieve effecten moeten mitigeren en/of compenseren. Het MER is een instrument dat wordt gebruikt in de belangenafweging en besluitvorming. Het MER wordt gebaseerd op de dan meest actuele versie van het ontwerp. In deze fase worden de 1^e resultaten van het MER met u gedeeld: zijn de effecten naar uw mening volledig of missen we zaken? Worden de effecten correct beschreven en beoordeeld? En welke maatregelen kunnen er eventueel worden genomen om negatieve effecten te voorkomen of te verzachten (mitigeren) of te compenseren? De resultaten worden gebruikt bij het afronden van het MER dat daarna samen met het ontwerp projectbesluit ter inzage gaat.

(Ontwerp) Projectbesluit

De planuitwerkingsfase wordt afgerond met het opstellen van een projectbesluit. Het projectbesluit is het wettelijk instrument voor waterschappen voor het uitvoeren, in werking hebben en in stand houden van projecten met een publiek belang in de fysieke leefomgeving. Het projectbesluit beschrijft ondermeer de gekozen oplossing en het waarom, de wijze van uitvoering en de maatregelen/voorzieningen om de nadelige gevolgen te beperken of ongedaan te maken. Het ontwerp projectbesluit wordt samen met het MER en eventuele ontwerp vergunningen ter inzage. Iedereen kan dan formeel met een zienswijze reageren op het ontwerp projectbesluit, het MER en de ontwerp vergunningen. Zienswijzen kunnen leiden tot nieuwe inzichten en mogelijke aanpassingen in het ontwerp en in het definitieve Projectbesluit.

De ingediende zienswijzen worden beoordeeld voorafgaand aan de vaststelling en/of goedkeuring van het definitieve Projectbesluit. In een nota van beantwoording wordt toegelicht in hoeverre de zienswijzen aanleiding hebben gegeven tot wijziging van het besluit. Degenen die een zienswijze hebben ingediend, ontvangen hier een brief over. Het waterschap is initiatiefnemer van dit project en stelt de benodigde besluiten op. Het Dagelijks Bestuur van Waterschap Limburg stelt als bevoegd gezag het Projectbesluit vast. Het Projectbesluit is van kracht na goedkeuring door provincie Limburg.

Tegen het definitieve Projectbesluit kan beroep worden ingediend bij de Raad van State. Dit kan worden gedaan door belanghebbenden. Ook niet-belanghebbenden kunnen beroep instellen, als zij een zienswijze hebben ingediend tegen het Ontwerp-Projectbesluit.

Planning

De planning van het project Thorn – Wessem is op hoofdlijnen hieronder beschreven. Aan deze planning kunnen geen rechten worden ontleend.

Q2 2024:		Voorlopig ontwerp dijk gereed
Q3 2024:		Voorlopig ontwerp beek gereed
Q1 2025:		Ontwerp projectbesluit gereed*
		Gunning aannemer
Q3 2025:		Ontwerp projectbesluit ter inzage
Q2 2026:		Definitief projectbesluit ter inzage
Q1 2027:		Start uitvoering beek

Q3 2027: Start uitvoering dijk

Q3 2029: Uitvoering gereed

*Er wordt één projectbesluit genomen voor zowel de dijkversterking als de beekverlegging.

3.3 Participatievormen

In de planuitwerkingsfase worden verschillende participatievormen ingezet. In Tabel 2 is hier een overzicht van gegeven.

Ronde / onderwerp	Gesprekpartners	Wat ophalen?	Participatievormen	Planning
Ontwerp & Inpassing	Schets ontwerp 1. grondeigenaren (Voorlopig) ontwerp 1. grondeigenaren 2. aangrenzende eigenaren 3. (Thema)-vertegenwoordigers 4. inwoners 5. overheden	klantwensen opmerkingen, ideeën en reactie op ontwerp	<ul style="list-style-type: none"> • keukentafelgesprek • omgevingswerkgroep • ontwerp inloopbijeenkomst(en) voor 1, 2, 3 en 4 • continue afstemming met 5 • Klankbordgroep (aantal afhankelijk van behoefte) 	vanaf Q4 2023 Q2 2024 Q2/Q3 2024 Vanaf Q1/Q2 2024
MER	Alle groepen en brede omgeving		Informatiebijeenkomst voor 1, 2, 3 en 4	Q4 2024
(Ontwerp) Projectbesluit	Alle groepen en brede omgeving Indieners zienswijze Brede omgeving	Mogelijkheid tot beroep Stand van zaken	Inloopbijeenkomst presenteren van ontwerp projectbesluit <ul style="list-style-type: none"> • per e-mail • nieuwsbrief 	Q3 2025 Vanaf Q2 2026

4 Communicatie

Belangrijk doel in de participatie is helder en transparant communiceren. De communicatie activiteiten ondersteunen het participatieproces en zorgen voor duidelijkheid over het proces. Een ander belangrijk speerpunt is dat we aanwezig en aanspreekbaar zijn als gezamenlijke overheden. Dit doen we door:

- Berichtgeving over de verschillende (verplichte) stappen in het participatieproces op de website van Waterschap Limburg, de websites van de partners, de beschikbare nieuwsbrieven en waar nodig de lokale media;
- Een duidelijke online verzamelplek te bieden waar alle actuele documenten die van belang voor de participatie overzichtelijk bij elkaar staan. Dit is www.waterschaplimburg.nl/dijkversterking-thorn-wessem. De vindplaats van deze informatie wordt regelmatig gecommuniceerd;
- Terugkoppeling te geven van participatiemomenten in tekst en beeld via de beschikbare middelen van het project (denk aan o.a. de website van Waterschap Limburg en de andere partners), nieuwsbrief en waar gewenst ook via kanalen van lokale (belangen)groepen;
- Duidelijk kaartmateriaal en beeldende visuals aan te bieden tijdens informatiemomenten en online. Hierdoor is voor betrokkenen helder om welke locaties het gaat, wat de impact van de mogelijke oplossingen is, in het landschap zo goed mogelijk kunnen zien/doorleven en hen inzicht geeft in de samenhang van maatregelen in het projectgebied;
- Helderheid over de afzender en het vermelden van een contactpersoon voor meer informatie/vragen etc. in elke communicatie-uiting. Heeft u vragen? Omgevingsmanagers Ralph Gaastra en Anke Nikkessen staan voor u klaar. Neem contact op via 088 – 88 90 100 of stuur een e-mail naar dijkversterking@waterschaplimburg.nl.